

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	11
Rozdział I. Dzieje garnizonu opolskiego do 1945 r.	20
1. Garnizon opolski w okresie monarchii habsburskiej, pruskiej i cesarstwa niemieckiego oraz w okresie Republiki Weimarskiej i remilitaryzacji Niemiec.....	23
1.1 Śląsk w monarchii habsburskiej.....	23
1.2. Tworzenie nowoczesnego garnizonu wojskowego w okresie monarchii pruskiej i cesarstwa niemieckiego (1815 – 1918)	26
1.3. Garnizon opolski w okresie Republiki Weimarskiej i remilitaryzacji Niemiec.....	29
2. Miasto garnizonowe Opole w 1939 r. Przygotowanie garnizonu Wehrmachtu do agresji na Polskę	31
3. Przygotowanie Opola do obrony w okresie od jesieni 1944 do wiosny 1945, walki Armii Czerwonej na początku 1945 w Opolu i regionie opolskim.....	35
3.1. Przekształcenie miasta otwartego w „Festung Oppeln”	35
3.2. Opanowanie Śląska Opolskiego przez Armię Czerwoną	43
Rozdział II. Powstanie opolskiego garnizonu wojskowego i jego potencjał bojowy w latach 1945 – 1989	56
1. Śląsk Opolski w administrowaniu komendantur wojennych Armii Czerwonej. Powstanie wojennego garnizonu radzieckiego.....	56
2. Powstanie garnizonu Wojska Polskiego w początkowym okresie przejścia WP na stopę pokojową (1945 – 1948)	62
2.1. Włączenie Śląska Opolskiego do struktur państwa polskiego, powstanie nowego społeczeństwa	62
2.2. Powstanie garnizonu w Opolu.....	65
3. Rola Wojska Polskiego w pierwszych powojennych latach na Śląsku Opolskim i w Opolu	73
4. Zmiany w garnizonie w 1952 r. w związku z przybyciem dowództwa 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej.....	77
5. Topografia garnizonu opolskiego	82
6. Potencjał bojowy garnizonu opolskiego w latach 1952 – 1989	86
7. Pierwsza restrukturyzacja na tle zmian ogólnych.....	97

Rozdział III. Jednostki i instytucje wojskowe funkcjonujące w garnizonie opolskim	104
1. Jednostki wojskowe stacjonujące w garnizonie opolskim oraz zmiany w strukturach organizacyjnych i potencjale bojowym.....	104
2. Garnizon, jego funkcje, struktura i działalność.....	118
2.1 Dowódca garnizonu	121
2.2 Zastępca dowódcy garnizonu ds. politycznych	122
2.3 Kwatermistrz.....	123
2.4 Szef służb technicznych.....	124
2.5 Inne osoby funkcyjne.....	124
2.6 Komenda garnizonu	124
2.6.1. Komendant garnizonu	127
2.6.2. Komendant odcinka kolejowego.....	128
3. Pozostałe instytucje garnizonowe	128
3.1 Garnizonowa Administracja Mieszkań	129
3.2 Garnizonowy Węzeł Łączności	130
3.3 Klub Garnizonowy.....	130
3.4 Oddział Wojskowej Służby Wewnętrznej	131
3.5 Wojskowa Prokuratura Garnizonowa	131
3.6 Wojskowy Rejonowy Zarząd Kwaterunkowo-Budowlany	135
3.7 116 Szpital Wojskowy z Przychodnią.....	137
3.8 Poligon wojskowy w Łąbinowicach	138
3.9 Garnizonowa Orkiestra Wojskowa	139
4. Instytucje administracji wojskowej w garnizonie – komendy i sztaby wojskowe	142
5. Infrastruktura garnizonu	146
5.1 Rozwój infrastruktury garnizonu niemieckiego w latach 1913 – 1939.....	146
5.2 Stan infrastruktury najważniejszych kompleksów wojskowych garnizonu do 1989 r.	149
Rozdział IV. Życie codzienne wojska w garnizonie.....	156
1. Ogólne zasady życia koszarowego.....	156
1.1 Szkolenie.....	160
2. Służba garnizonowa	179
2.1 Służba patrolowa w garnizonie	180
2.2 Służba prewencji	182
2.3 Służba wartownicza	184
3. Kontekst polityczny.....	185
4. Wychowanie, działalność polityczno-partyjna, życie kulturalno-oświatowe, współzawodnictwo, sport, uroczystości i święta.....	187

Rozdział V. Użycie jednostek wojskowych garnizonu opolskiego w militarnych i policyjnych sytuacjach zagrożenia wewnętrznego i zewnętrznego	202
1. Operacja „Dunaj” – inwazja na Czechosłowację w 1968 r.	203
2. Pacyfikacja zbuntowanego miasta – „wydarzenia poznańskie” Czerwiec’56	212
3. Udział w tłumieniu „wydarzeń grudniowych” 1970 r.	223
4. Stan wojenny 1981 – 1983	228
5. Misje wojskowe pod błękitną flagą – służba dla ONZ	244
Rozdział VI. Związki wojska z regionem	251
1. Działalność żołnierzy garnizonu na rzecz środowiska lokalnego w latach 1949 – 1989	251
2. Walka z żywiołami – akcje przeciwpowodziowe, zimowe i przeciwpożarowe	253
3. Czyny społeczne	256
4. Kształcenie fachowców	259
5. Pomoc rolnictwu	260
6. Prace na rzecz macierzystych jednostek	262
7. Więzy ze społeczeństwem	263
Zakończenie	268
Summary	273
Bibliografia	276
A. Źródła archiwalne	276
1. Archiwum Wojsk Lądowych Filia Nr 2 w Oleśnicy	276
2. Archiwum Państwowe w Opolu	280
3. Archiwum 10 Brygady Logistycznej	281
4. Archiwum Akt Nowych w Warszawie	281
6. Archiwum Państwowe w Katowicach	281
7. Centralne Archiwum Wojskowe	281
8. Wybrane instrukcje i regulaminy – przepisy dotyczące funkcjonowania wojsk lądowych (jawne)	281
B. Relacje uzyskane od oficerów Garnizonu	283
C. Opracowania zwarte	284
D. Prace niepublikowane	290
E. Czasopisma	291
F. Źródła internetowe	293
Wykaz tabel	293
Aneksy	294